

CESTA ZA POKLADEM SVĚTA

Příloha č. 1

ČÁST 1

Každé dobrodružství má svůj počátek

Tento deník je mým osobním záznamem o cestě hluboko do nitra Amazonie. Pokud čtete tyto řádky, měli byste něco vědět. Každé dobrodružství má svůj počátek. Tohle začalo v archivech Královské zeměpisné společnosti, když jsem narazil na vzácnou a věkem poznamenanou knihu. Foukl jsem na její zaprášené desky a odhalil její název: Cesty po severní Amazonii – 1835–1844, R. Schomburgk, objevitel a botanik. Když jsem knihu otevřel, vyklouzl z ní starý kus papíru. Šlo o ručně kreslenou mapu hornaté oblasti v deštném pralese, jíž se klikatě vinula řeka. Jenomže většinu detailů někdo odstranil a velkou část mapy úplně vymazal.

Otázka: Proč někdo vymazal velkou část mapy? Jaký k tomu mohl mít důvod?

Když jsem mapu zvedl ke světlu, stěžilo se mi podařilo rozpoznat tenkou modrou linku a slova „Poslední řeka“. Co je tahle Poslední řeka zač? A proč ji někdo vymazal? Jako by se tvůrce mapy snažil něco utajit. Knihu jsem přečetl, ale objevitel se ve svém vyprávění nezmiňoval ani o mapě, ani o žádné expedici do hor. V tu chvíli jsem pocítil neodolatelné nutkání zjistit pravdu. Mapu i knihu jsem si strčil do batohu a odešel.

Otázka: Co se asi stalo pak?

Týdny jsem se snažil přijít záhadě na kloub, ale bez úspěchu. Tady by celý příběh mohl také skončit, kdyby mě nenapadlo poslat fotografii mapy své kamarádce Bibi, která pracuje jako vědkyně v Brazílii. Úplnou náhodou v mapě rozpoznala kus prastarého pohoří rozpínajícího se v severní části Amazonie – divoké a nezkrocené území. Zmínil bych název oblasti, ale nemohu. Vyzradit mohu jen tolik, že nás tato mapa zavedla na expedici do neznáma, kam jsme se vypravili s nadějí, že tu objevíme Poslední řeku. Co jsme tam našli, však stačilo k tomu, abych místopisná pojmenování v tomto deníku odstranil nebo pozměnil – stejně jako kdysi tvůrce mapy. Brzy pochopíte proč.

Otázka: Co myslíte, že našli v rámci svojí expedice, že autor změnil místopisná pojmenování v tomto deníku?

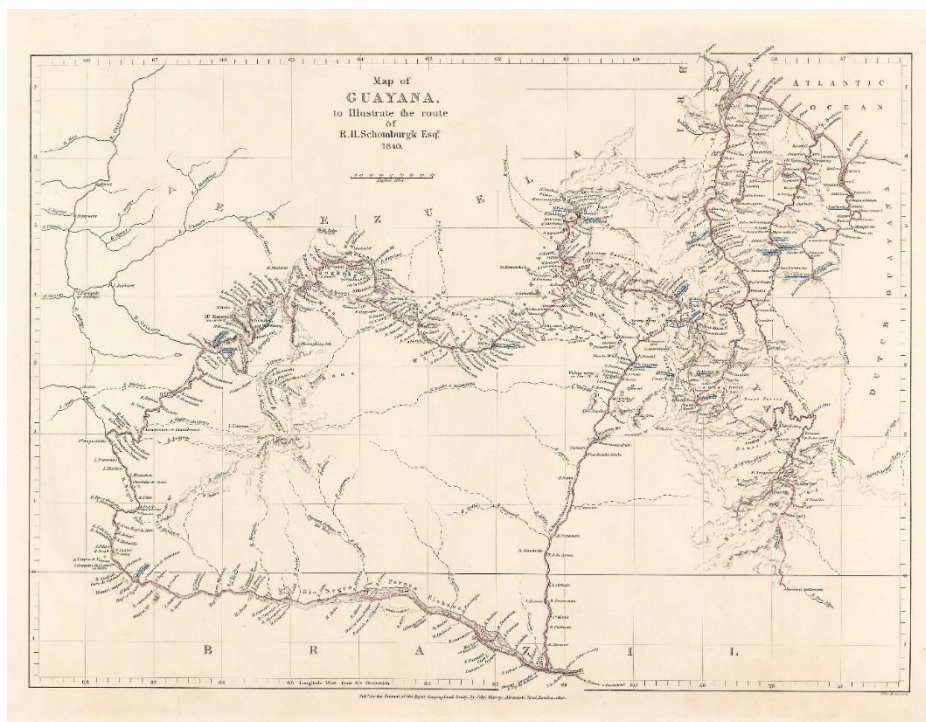
Pokud žáci zmíní poklad/bohatství, zeptáme se jich, jaký druh pokladu mají na mysli a jaký druh bohatství podle nich může amazonský prales skrývat.

Dočteme: Pokud čtete tyto řádky, slibte, prosím, že i vy toto tajemství uchováte. I vy budete od teď strážci Poslední řeky.

Poznámka: Stručně seznámíme žáky s R. Schomburgkem a vysvětlíme jim, kdo to byl. Je dobré také zdůraznit, že se jedná o reálnou postavu.

Zdroj textu: *Cesta k Poslední řece*. Přeložila Eva DOBROVOLNÁ. Brno: Kazda, 2023. ISBN 9788076701137.

Sir Robert Hermann Schomburgk (5. června 1804–11. března 1865) – **cestovatel a botanik**. Robert Hermann přijel jako obchodník v roce 1828 do USA, nedlouho na to se dostal až do Západní Indie, na Panenské ostrovy. Zásadním momentem v jeho životě byl rok 1835, kdy jej britská *Royal Geographical Society* pověřila **vedením expedice do jihoamerické Guyany**. Podnikl cestu do vnitrozemí, zmapoval poríčí Essequibo, dostal se až do rozsáhlé savanové oblasti Rupununi a k Rio Branco. V roce 1839 jeho expedice dospěla až k neprozkoumanému pohoří Pacaraima, na východ odtud objevili i masiv stolové hory [Roraima](#), prošli též horní tok Orinoka. Jejich **cesta je vedla 5 tisíc kilometrů zcela neznámým územím**. Více informací viz INFORMACE PRO PEDAGOGY.

Obrázek č. 1: Mapa cesty napříč Guayanou

Zdroj:

https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_Hermann_Schomburgk#/media/File:Schomburgk_Map_of_Guayana.jpg

ČÁST 2

Oficiálně je naším cílem vypravit se tak hluboko do neprobádané oblasti, jak to bude možné, a dokumentovat druhy, na které tam narazíme. Oba ale víme, že skutečný důvod, proč tady jsme, je záhadná modrá linka na mapě. Kdo mapu vytvořil? Kdo tu linku nakreslil? Jestli to byl Schomburgk, proč zrovna tuhle oblast vymazal? A proč ve svém vyprávění mapu i svou cestu do deštného pralesa vůbec nezmínil? Musí pro to existovat nějaký důvod. Někde v hloubi duše tuším, že tam něco objevil. Něco, co chtěl, aby zůstalo utajeno.

Napadají mě jen dvě možnosti. **Za první**, že narazil na stopy **nějaké pradávné civilizace**. Může se to zdát trochu přitažené za vlasy, ale když bylo v roce 1911 znovu objeveno Machu Picchu, málokdo tomu věřil. Existují záznamy o tom, že Schomburgk našel právě u téhle řeky nějaké prastaré kameny s vyrytými znaky. A stovky let do této oblasti přijížděli objevitelé v naději, že naleznou ztracené bájně město El Dorado (ztracené město mělo údajně ulice dlážděné zlatem). Mnoho objevitelů se do téhle části Amazonie vypravilo právě kvůli němu.) **Za druhé**, že to, co tají, je **samotný poklad**. Možná v hloubi hor našel zlato a diamanty. Dávalo by to smysl. Přesně takové geologické oblasti bývají proslulými nalezišti drahocenných minerálů. Čím déle se na mapu dívám, tím víc jsem přesvědčen, že právě tohle je ten důvod, proč je oblast vymazaná.

Zdroj textu: *Cesta k Poslední řece*. Přeložila Eva DOBROVOLNÁ. Brno: Kazda, 2023. ISBN 9788076701137.